

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-498/19-B

Název	Mateřská škola Pomněnky, Brno, Oblá 51, příspěvková organizace
Sídlo	Oblá 51, 634 00 Brno
E-mail	mspomnenky@volny.cz
IČ	70284067
Identifikátor	600106861
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Jitka Pochylá
Zřizovatel	Statutární město Brno, MČ Brno-Nový Lískovec
Místo inspekční činnosti	Oblá 51, 634 00 Brno
Termín inspekční činnosti	20. 3. 2019 – 22. 3. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání.

Charakteristika

Mateřská škola Pomněnky, Brno, Oblá 51, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy (dále „MŠ“) a školní jídelny (dále „ŠJ“). Sídli ve třech budovách pavilonového typu, má osm smíšených tříd s kapacitou 200 dětí. V době inspekční činnosti poskytovala vzdělávání podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem „Já a svět kolem nás“ (dále „ŠVP PV“) 199 dětem, z toho 10 dětem dvou až tříletým. Povinné předškolní vzdělávání plnilo 45 dětí, z nich mělo 7 odklad povinné školní docházky. Přijaty byly 2 děti se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“) s přiznanými podpůrnými opatřeními, pro které MŠ vypracovala individuální vzdělávací plány (dále „IVP“). Dále škola evidovala 2 děti s individuálním vzděláváním a vzdělávala 7 dětí s odlišným mateřským jazykem (dále „OMJ“). Pro 16 dětí, u kterých škola identifikovala dílčí problémy při vzdělávání, zpracovala plány pedagogické podpory (dále „PLPP“).

Provoz MŠ byl zajištěn od 6:30 do 16:30 hodin, úplata za předškolní vzdělávání byla stanovena ve výši 550,- Kč.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy s kolektivem pedagogických pracovníků v ŠVP PV stanovila ústřední téma vytvořit podmínky k tomu, aby děti získaly dobré základy do života a byly schopny s uspokojením zvládat různé životní a vzdělávací etapy. Kladou v něm důraz na právo dítěte projevit se jako osobnost, rozvíjet se v rozsahu svých potřeb a postupovat svým tempem. Výchovně vzdělávací projekt vychází z poznávání dětské osobnosti, chce přinášet dětem zkušenosti, poznatky, praktické dovednosti, umožnit jim prožívat radost z úspěchu, překonávání překážek a vnímat sebe jako plnohodnotného a schopného jedince. Škola v ŠVP PV deklaruje své environmentální zaměření, které podporuje projekt „Recyklohraní aneb uklidme svět“ a projekt „Budka“. Oblast environmentálního vzdělávání podporuje dlouhodobé členství školy v celostátní síti mateřských škol se zájmem o ekologickou výchovu „Mrkvička“. Tato oblast je posílena úzkou spoluprací se střediskem environmentálního vzdělávání Lipka a střediskem ekologické výchovy Hlídka. Dále MŠ využívá nabídek Střediska volného času Lyska k obohacování své vzdělávací nabídky.

ŠVP PV je doplňován nadstandardními aktivitami organizovanými jak vnějšími partnery, tak také učitelkami školy. V rámci bezproblémového přechodu dětí do základního vzdělávání organizuje MŠ edukativně stimulační skupiny pro děti a jejich rodiče. K rozvoji pohybových dovedností využívá projekt „Plavání pro MŠ“, vedený Plaveckou školou Kometa Brno v bazénu na Kraví Hoře a odpoledne uskutečňuje ve škole „Veselé cvičení“ s prvky jógy. K rozvoji hudebních dovedností se zaměřením na správné dýchání nabízí kroužek „Veselé písání“. S anglickým jazykem se děti seznamují aktivitou „Hrajeme si s angličtinou.“ Škola využívá také vlastní keramickou pec a kroužek „Keramika pro předškoláky“ rozvíjí jejich fantazii, tvořivost a jemnou motoriku. Za další důležité partnery považuje škola místní knihovnu a Městskou policii, s jejíž spoluprací organizuje besedy pro děti. Nové podněty do dění ve škole vnáší také součinnost se Střední pedagogickou školou v Brně při realizaci pedagogické praxe studentek.

V oblasti personální je vzdělávání dětí zajištěno nadstandardně. Ředitelka a 15 učitelů mají oporu ve dvou asistentkách pedagoga, jedné chůvě a dvou školních asistentkách, financovaných z projektů „Rovný přístup k předškolnímu vzdělávání ve městě Brně“ a „Místní akční plán rozvoje vzdělávání ve městě Brně“. Tímto základem je možné zajistit dobré podmínky pro předškolní vzdělávání zvláště s ohledem na děti dvou až tří leté, děti

se SVP a s OMJ. Také promyšlené rozvržení pracovní doby umožňuje souběžně působení učitelek při pobytu dětí venku a v době oběda. ČŠI nachází však rezervy ve využívání pedagogické rady jako poradního orgánu ředitelky. Ze zápisů je patrné, že se méně věnuje pedagogické problematice a převládají organizační záležitosti. Zřídka prováděná kontrolní a hospitační činnost s jednotnými cíli a bez konkrétních závěrů neumožňuje pojmenovat potřebné směry dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“). Plán DVPP je postaven jen obecně se zaměřením na environmentální výchovu bez specifikací pro jednotlivé pedagogické pracovnice. Obě tyto skutečnosti se nepříznivě projevují v některých třídách v kvalitě vzdělávacího procesu. Ve svém vlastním profesním rozvoji se ředitelka zaměřila na tvorbu ŠVP PV a aktuální legislativní změny, což bylo zřejmé v dobře vedené povinné školní dokumentaci.

Vedení školy se v uplynulém období soustředilo na postupné zlepšování materiálních podmínek, k čemuž významně přispělo partnerství se zřizovatelem založené na funkčních vztazích. Díky tomu má škola velmi dobré materiální zajištění, je vkusně a účelně vybavená. Prostory určené pro vzdělávání dětí jsou zařízeny moderním a praktickým nábytkem, který odpovídá bezpečnostním předpisům a antropometrickým požadavkům. Ve třídách jsou vytvořeny tematické hrací kouty, jejichž uspořádání si učitelky mohou upravovat dle potřeb vyplývajících ze skladby třídy. Pestrá a promyšlená nabídka pomůcek, materiálu, hraček a tělovýchovného materiálu je umístěna tak, aby děti inspirovala a byla pro ně dostupná. Odráží i potřeby dětí od dvou do tří let a dětí s podpůrnými opatřeními.

Nedílnou součástí areálu školy je nově vybavená zahrada, ve které nechybí ani edukativními komponenty (hmyzí domeček, kompostér, hmatový chodník, dřevěné zahrádky, krmítka pro ptáky a další). Kromě her a pohybu dětem umožňuje i osobní zkušenost s přírodou, kterou mohou zažívat všemi smysly. Velkou pozornost škola věnuje zajištění bezpečnosti a ochraně zdraví dětí, o čemž svědčí nízká úrazovost dětí. Všechny prostory jsou z hlediska zajištění BOZ bez rizika. Jak se chovat ve škole i mimo ni upravují základní bezpečnostní pravidla nastavená ve školním řádu, se kterými jsou děti často seznamovány, jak dokládají zápisy v třídních knihách. Stravování dětem zajišťuje MŠ prostřednictvím vlastní školní jídelny včetně volně dostupného, i když ne vždy plně využívaného pitného režimu.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Průběh vzdělávání předurčuje organizace dne stanovená v dokumentech MŠ a respektující základní psychohygienické zásady při vzdělávání dětí. Zdravý vývoj dětí podporuje dostatečná doba pobytu venku, zařazování pohybových aktivit, respektování individuální potřeby spánku a odpočinku, dodržování doporučených intervalů mezi jídly a vyvážená skladba jídelníčku. Méně promyšlená byla v některých třídách organizace v době stravování. Provázely ji prostoje a zbytečné obsluhování dětí na úkor rozvoje jejich samostatnosti.

Vzdělávací proces v celé MŠ pozitivně ovlivňoval vstřícný, podporující přístup učitelek k dětem. Ve třídách vytvářel příjemnou atmosféru, bezpečné psychosociální prostředí a přirozeně rozvíjel zejména komunikační dovednosti dětí. Převažující věkově smíšené složení tříd zajišťovalo vhodné podmínky pro spontánní sociální učení přirozenou nápodobou. Nenásilně se tím u dětí rozvíjely sociální kompetence, posilovala se jejich vzájemná ohleduplnost a ochota si pomáhat.

Hlavní záměr ve vzdělávání dětí stanovený v ŠVP PV naplňovaly všechny třídy, ale na odlišné úrovni. Vzdělávací cíle třídních plánů se k záměru vztahovaly, nezohledňovaly však potřeby jednotlivých dětí vyplývající z pedagogické diagnostiky. Chyběly v nich také strategie uvedené v dílčích plánech (IVP, PLPP) zpracovaných pro děti, u kterých školská poradenská pracoviště diagnostikovala, nebo učitelky pozorovaly závažnější problémy. Připravovaná vzdělávací nabídka častěji směřovala ke zvolenému motivačnímu tématu, než k plnění stanovených cílů a nároky kladené na děti byly většinou jednotné, bez vnitřní diferenciací. Při realizaci vzdělávací nabídky učitelky volily různé postupy, což vedlo k rozdílné kvalitě pedagogického procesu. Jeho průběh ve většině tříd vycházel z rozdělení dopoledne na ranní hry a společnou řízenou činnost po svačině. Při ranních hrách, kdy učitelky kromě spontánních činností souběžně nabízely aktivity k rozvoji dílčích dovedností a příležitostně prováděly individuální práci, se u dětí přirozeně rozvíjela samostatnost v rozhodování, aktivita a zodpovědnost za realizaci zvolených činností. Z důvodu včasného ukončení však děti často neměly možnost činnost dokončit podle své potřeby a zájmu. Společná, mnohdy nadbytečná řízená aktivita po svačině byla zpravidla zaměřena na osvojování vědomostí prostřednictvím informací předkládaných učitelkou. Nevycházela z individuálních zájmů dětí, ani učení prožitkem a děti se do ní zapojovaly na základě vnější motivace (nabídky učitelky). Byla poměrně dlouhá a děti, zejména mladší o ni brzy ztrácely zájem, což snižovalo účinnost vzdělávání. Efektivní metody a formy práce založené na tvořivosti, experimentování, vyhledávání informací a nacházení vlastních způsobů řešení se učitelkám dařilo důsledně uplatňovat pouze ve dvou třídách. Zde se po celé dopoledne spontánní činnosti vzájemně prolínaly s připravenou pestrou vzdělávací nabídkou, což dětem umožňovalo pracovat svým tempem tak dlouho, jak potřebovaly. Všechny učitelky věnovaly pozornost dětem plnícím povinné předškolní vzdělávání. Každodenně zařazované aktivity zaměřené na přípravu na vstup do základní školy ale byly pro všechny děti jednotné, nebyly diferencované s ohledem na jejich specifické potřeby a nevedly k systematickému vyrovnávání případných deficitů školní zralosti. Nároky, které učitelky i asistentky pedagoga kladly na děti se ŠVP (s přiznanými podpůrnými opatřeními) odpovídaly jejich možnostem, schopnostem a dovednostem. Zapojovaly je do všech činností společně s ostatními dětmi, čímž účinně zajišťovaly jejich sociální integraci. V souladu s IVP a na základě průběžného zaznamenávání dosahovaných pokroků volily odpovídající vzdělávací strategie, podporovaly děti v samostatnosti a systematicky rozvíjely dovednosti a návyky potřebné pro jejich další vzdělávání. Ve všech třídách mělo průběžně prováděné pozitivní hodnocení spíše motivační charakter, jen omezeně dětem poskytovalo konkrétní zpětnou vazbu o jejich projevech a výkonech. K sebehodnocení a vzájemnému hodnocení byly děti vedeny jen ojediněle. Pozitivem při vzdělávání naopak bylo, že děti získávaly větší rozsah znalostí o přírodě než je běžné. A to nejen při činnostech ve třídě, ale zejména cíleným využíváním na podněty bohatého okolí MŠ při pobytu venku. Důraz při vzdělávání učitelky kladly na upevňování zdvořilostních návyků dětí a šetrné zacházení s hračkami a pomůckami. Ne vždy však byly důsledné při sledování správného držení tužky, lžice, používání příboru a celkové kultury stolování.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Vzdělávací výsledky a pokroky dosahované jednotlivými dětmi škola průběžně sledovala a zaznamenávala. Využívala dva diagnostické nástroje a slovní hodnocení společně s kresbou dítěte. Se získanými informacemi však MŠ dále nepracovala a nevyužívala je pro plánování individualizované vzdělávací nabídky, cíleně zaměřené na vyrovnávání nerovnoměrností ve vývoji jednotlivých dětí. S dětmi plnícími povinné předškolní

vzdělávání vypracovaly učitelky „Test školní zralosti“. V případě zjištěných problémů spolupracovaly se zákonnými zástupci a školskými poradenskými zařízeními. Vzdělávací výsledky dětí v MŠ převážně odpovídaly požadavkům realizovaného ŠVP PV. Zvlášť příznivý dopad na ně měla vzájemná ohleduplnost, zdvořilost a porozumění mezi všemi aktéry vzdělávání. Děti měly osvojené zdvořilostní návyky, zcela přirozeně pozdravily, požádaly a poděkovaly. Při jednání byly otevřené a sdílné. Projevovaly se přirozeným dětským způsobem, většina se uměla dohodnout a dodržovala pravidla soužití. Vzhledem k pravidelnému zařazování pohybových aktivit a dlouhých procházek do okolní přírody byly děti pohybově obratné. Uměly zacházet s předměty denní potřeby, s různými materiály, drobnými nástroji, výtvarnými a pracovními pomůckami. Uplatňovaly svoji fantazii ve výtvarných a pracovních činnostech. Většinou zvládaly sebeobsluhu, uklízely hračky na určené místo a šetrně s nimi zacházely. Děti plnící povinné předškolní vzdělávání prokazovaly při činnostech znalosti a dovednosti, které odpovídají základním výstupům předškolního vzdělávání. Velmi kvalitní výsledky dosahovaly v přírodovědné gramotnosti. Měly elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí. Vztah k němu získávaly pravidelnou účastí na vzdělávacích akcích s přírodovědným zaměřením, vycházkami a výlety do přírody. Nechyběly jim osvojené praktické dovednosti pro chování a pobyt v přírodě. Aktivně se zapojovaly do její ochrany. Svými aktivitami se významně podílely na životě městské části (např. kulturní vystoupení u vánočního stromu, v Penzionu seniorů). Přínosem pro naplňování cílů ŠVP PV je také spolupráce s rodiči založená na vzájemné důvěře, otevřené komunikaci a oboustranném předávání informací (např. třídní schůzky, hovorové hodiny a telefonické konzultace), které pomáhají při řešení problémů souvisejících se vzděláváním dětí. Společně s rodiči organizuje MŠ různé akce (např. Bramborové slavnosti, Uzamykání zahrady, vycházky do CHKO Kamenný vrch, podzimní dílničky a Keramika pro rodiče s dětmi). O vzdělávací nabídce i realizovaných aktivitách je veřejnost informována především formou přehledných webových stránek a nástěnek.

Závěry

Vývoj školy

- Výrazné zlepšení materiálních podmínek: fasáda, výměna oken, rekonstrukce sociálního zařízení ve třídách, obnova nábytku ve třídách, školní zahrada nově vybavená se zaměřením na environmentální vzdělávání,
- vytvoření podmínek pro vzdělávání dětí se ŠVP,
- zlepšení personálních podmínek – úplná odborná kvalifikace pedagogických pracovníků, zajištění asistentek pedagoga, školních asistentek, chůvy,
- přetrvává nedostatečné využití poznatků z pedagogické diagnostiky při plánování vzdělávací nabídky, přílišná organizovanost vzdělávání a nadbytečná obsluha při stravování.

Silné stránky

- Kvalitní personální zabezpečení – asistentky pedagoga, školní asistentky, chůva,
- materiální vybavení,
- úroveň environmentálního vzdělávání a spolupráce v této oblasti (Lipka, SVČ Lyska) a zapojení do projektů s touto problematikou,
- zajištění kvalitní péče o děti s priznanými podpůrnými opatřeními.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Četnost a účinnost kontrolní a hospitační činnosti a následné využití zjištění pro plánování DVPP,
- organizace vzdělávání z hlediska podpory plynulosti a rozvoje samostatnosti,
- nedostatečné využívání výstupů pedagogické diagnostiky v třídním plánování a tím zajištění individualizovaného vzdělávání,
- jednotvárnost a menší účinnost uplatňovaných metod a forem vzhledem k individualizovanému pojetí předškolního vzdělávání.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Stanovit jasné cíle kontrolní a hospitační činnosti vycházející z potřeb školy s využitím výstupů z předchozích hospitačních záznamů při plánování DVPP,
- DVPP zaměřit na oblast účelného využívání vhodných metod a forem pro individualizaci vzdělávání,
- přizpůsobit organizaci vzdělávání zajištění jeho plynulosti a podpoře rozvoje samostatnosti,
- využívat výstupy z pedagogické diagnostiky při plánování nabídky činností vedoucí k individualizaci vzdělávání.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání Mateřská škola, Brno, Oblá 51, příspěvková organizace s platností od 1. září 2017 č. j. 480/17 s motivačním názvem „Já a svět kolem nás“
2. Školní řád MŠ Pomněnky, Brno, Oblá 51, příspěvková organizace s účinností 1. září 2018, zaměstnanci s ním byli seznámeni na provozní poradě dne 29. 8. 2018, zákonní zástupci byli o jeho vydání informováni
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení Druh školy: Mateřská škola IZO: 102 006 849, Druh/typ školského zařízení: Školní jídelna IZO: 102 006 857 s datem tisku 1. března 2019
4. S 1-01 Výkaz o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2018 ze dne 4. října 2018
5. Směrnice pro přijímání dětí do MŠ č. j. 2/2017
6. Povolení výjimky z počtu dětí ze dne 29. ledna 2004
7. Pracovní plány školy 2018/2019 – Pracovní plán na školní rok 2018/2019, Třídní vzdělávací plány, Plán pedagogických rad, Plán personálního rozvoje pracovníků, Třídní vize na další období, Měsíční akční plán, Projekty školy ve školním roce 2018/2019
8. Evaluační nástroje: Údaje o mateřské škole za rok 2017/2018, Hodnocení témat, Hodnocení výchovně vzdělávací činnosti ve třídách, Hospitační záznamy, Orientační test školní zralosti, Diagnostika dítěte, Dotazník pro rodiče, Test školní připravenosti, Portfolia
9. Pedagogické a provozní porady – zápisy z jednání předložené za školní rok 2018/2019
10. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků MŠ
11. Pracovní náplň pedagogických pracovníků
12. Pracovní doba pedagogických pracovníků pro školní rok 2018/2019
13. Seznam dětí ve školním roce 2018/2019
14. Přehled docházky vedený ve školním roce 2018/2019
15. Třídní kniha pro mateřské školy na školní rok 2018/2019
16. Žádost o přijetí dítěte do mateřské školy (200 kusů)
17. Rozhodnutí o přijetí dítěte do mateřské školy (200 kusů)
18. Dohoda o docházce dítěte v MŠ (200 kusů)
19. Školní matrika vedená ve školním roce 2018/2019 – Evidenční list pro dítě v mateřské škole včetně vyjádření lékaře o zdravotní způsobilosti a povinném očkování (200 kusů)
20. Dokumentace dětí se SVP platná pro školní rok 2018/2019: *Plán pedagogické podpory*, jeho vyhodnocení (2 ks), *Doporučení školského poradenského zařízení* (2 ks), *Individuální vzdělávací plán* (1 ks); písemné záznamy o průběhu vzdělávání dítěte se zrakovým postižením, evidence primární logopedické prevence (5 dětí třída Veverky), *Plán pedagogické podpory pro děti s odkladem školní docházky*

21. Dokumentace vedená k individuálnímu vzdělávání: Žádost o přijetí dítěte do mateřské školy (3 ks), Rozhodnutí o přijetí dítěte do mateřské školy (3 ks), Oznámení o zahájení individuálního vzdělávání (3 ks), Předání materiálů k IV (3 ks), Informace k ověřování očekávaných výstupů (3 ks), Zápis z ověření (3 ks),
22. Směrnice o úplatě za předškolní vzdělávání č. j. 96/2017
23. Kritéria pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání pro školní rok 2018/19
24. Dokumentace k BOZ Účetní dokumentace školy za rok 2018 (Čerpání dotace od ÚSC, ze SR, Zkrácená hlavní kniha, Výkaz zisku a ztráty);
25. Z 17-01 Výkaz o činnosti zařízení školního stravování podle stavu k 31. 10. 2018 ze dne 6. listopadu 2018
26. Dokumentace ke stravování za rok 2018

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Bc. Marcela Havlíčková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Bc. Marcela Havlíčková v. r.

Mgr. Zuzana Havlíčková, školní inspektorka

Mgr. Zuzana Havlíčková v. r.

PaedDr. Hana Sedláčková, školní inspektorka

PaedDr. Hana Sedláčková v. r.

Bc. Helena Svobodová, kontrolní pracovnice

Bc. Helena Svobodová v. r.

V Brně dne 9. dubna 2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Jitka Pochylá, ředitelka školy

Jitka Pochylá v. r.

V Brně dne 11. dubna 2019